

Göteborgs Stad

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2017-07-19
Diarienummer 0668/17

Välfärd och utbildning

Avdelningen för äldre och hälso- och sjukvård
Karin Magnusson
Telefon 031-3680580
E-post: karin.magnusson@stadshuset.goteborg.se

Motion av Maria Rydén (M) om fler platser i äldreomsorgen

Motionen

Maria Rydén (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt stadsdelsnämnderna att:

1. Omgående vidta åtgärder för att ta hem färdigbehandlade personer från akutsjukvården.
2. Styra om betalströmmarna till att betala vård- och omsorgsplatser istället för att betala omsorgsplatser på akutsjukhus.
3. Vidta aktiva åtgärder för att ordna fler platser inom särskilda boende för äldre med somatisk och demensinriktning
4. Säkerställa att vård- och omsorgsplatser inte står tomma oavsett regi.
5. Säkerställa att det är den enskilde eller dennes utsedde företrädare som tackar ja eller nej till en plats.

Motionären framför att det är många äldre som efter biståndsbedömt behov väntar på att flytta till äldreboende samt att det är många som vistas färdigbehandlade på akutsjukhus i väntan på att få komma till en mer adekvat vård och omsorg i kommunal regi. Staden hade vid senaste mätningen betalningsansvar för 18 platser per dygn till en kostnad av 4 227 kr per dygn.

Remissinstanser

Motionen har remitterats för yttrande till SDN Askim-Frölunda-Högsbo, SDN Örgryte-Härlanda, SDN Centrum och Göteborgs Stads pensionärsråd.

Remissinstanser	Beslut	Motivering och kommentar
SDN Örgryte-Härlanda	Avstyrker Tjänsteutlåtande som eget yttrande	SDN Örgryte-Härlanda är sedan 2015 resursnämnd för samordning av äldreboendena i Göteborgs Stad. I samband med sammanställning av Äldreomsorgsplan 2017-2020 redovisades en brist

		<p>på äldreboendelägenheter i staden under de kommande åren. Då gavs äldreboendesamordning i uppdrag att föreslå förbättringar i processerna kring arbetet med korttidsvård och äldreboende samt att se över möjligheter att inom staden tillskapa nya boendeplatser, bland annat genom att se över möjligheter att ta i bruk tidigare avvecklade enheter.</p> <p>Externa kontakter har tagits för att undersöka om det finns möjlighet för staden att köpa platser i avvaktan på nybyggnation och renovering av boenden i staden.</p>
SDN Centrum	Avstyrker Tjänsteutlåtande som eget yttrande	Nämnden motiverar sitt beslut med att förvaltningen redan arbetar aktivt med att skapa fler platser inom äldreomsorgen.
SDN Askim-Frölunda-Högsbo	Avstyrker Tjänsteutlåtande som eget yttrande	Nämnden avstyrker med motivering att förvaltningen redan arbetar aktivt med att skapa fler platser i äldreomsorgen.
Göteborgs Stads pensionärsråd	Tillstyrker motionen	Göteborgs Stads pensionärsråd är positivt inställda till intentionerna i motionen men bedömer att rådet inte har den kompetens som krävs för att ta ställning till samtliga föreslagna delar i motionen.

Annan motion om äldreboenden

Lars Hansson (SD) och Jörgen Fogelklou (SD) föreslog kommunfullmäktige i en motion 2017-01-23 att besluta om att ge kommunstyrelsen i uppdrag att skyndsamt sammanställa beslutsunderlag och finansiering för fyra äldreboenden i Göteborg. Motionen remitterades för yttrande till SDN Örgryte-Härlanda. Stadsdelsnämnden

avstyrkte motionen med kommentar att beställning av fem nya äldreboenden i staden gjordes i december 2016.

I beslut i kommunstyrelsen 2017-06-14 §511, dnr 0437/17, föreslogs kommunfullmäktige att den av Lars Hansson och Jörgen Fogelklou väckta motionen avstyrks med hänvisning till SDN Örgryte-Härlandas yttrande.

Ekonomiska konsekvenser

Göteborgs Stad har under en längre tid haft ett högt antal dagar för utskrivningsklara patienter. Stadsdelsförvaltningarna och äldreboendesamordningen har arbetat aktivt med olika former av åtgärder som gett viss effekt, men fortfarande har staden många personer som vistas på sjukhus med betalningsansvar.

Kostnaderna per dygn för en plats på äldreboende eller korttidsenhet är ungefär hälften av vad staden får betala till sjukvårdshuvudmannen för utskrivningsklara patienter. Det är angeläget att staden arbetar med att minska dessa kostnader genom att om möjligt inrätta fler lägenheter i äldreboende.

Barnperspektivet

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Jämställdhetsperspektivet

Äldreomsorgen är till stor del en kvinnodominerad verksamhet. På grund av att kvinnor lever längre än män så har fler kvinnor än män som bor på särskilda boenden. Det är också vanligare att kvinnor är anhängvårdare vilket innebär att eventuell brist på äldreboenden och korttidsplatser påverkar kvinnor mer än det påverkar män.

Mångfaldsperspektivet

I samhällets intresse ligger att eftersträva en jämlik vård och tillgång till god vård och omsorg. Jämlikhet i hälso- och sjukvård och socialtjänst är en lagstadgad skyldighet för huvudmännen. Vården ska hålla bra kvalitet för alla och tillgängligheten ska vara god för både kvinnor och män, utrikes födda och inrikes födda, oavsett ålder, bostadsort, utbildning och ekonomiska förutsättningar.

Miljöperspektivet

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Omvärldsperspektivet

Ale kommun har en överproduktion av både korttidsplatser och särskilda boenden. SDN Örgryte-Härlanda som resursnämnd för äldreboendesamordningen har tecknat ett avtal för fem korttidsplatser under tre månader med möjlighet till förlängning. Dessa platser har hittills nyttjats till fullo.

Riksdagen har beslutat om en ny lagstiftning som ersätter nu lagen om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård (BAL). Lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård gäller från 1 januari 2018. Lagen anger bland annat att primärvården får en större roll, kommunalt betalningsansvar efter tre kalenderdagar och kraftigt höjt pris per betaldygn.

Den nya lagstiftningen är en så kallad ”back-upp” lagstiftning och huvudmännen förutsätts göra överenskommelser om vad som ska gälla. Förslag till överenskommelse och riktlinje mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna inom Västra Götaland är på remiss och är anmält till kommunstyrelsen 2017-09-06.

- Bilaga 1*** Motionen
- Bilaga 2*** Yttrande från SDN Örgryte-Härlanda
- Bilaga 3*** Yttrande från SDN Centrum
- Bilaga 4*** Yttrande från SDN Askim-Frölunda-Högsbo
- Bilaga 5*** Yttrande från Göteborgs Stads pensionärsråd.

Stadsledningskontoret

Karin Magnusson
Planeringsledare

Jörgen Samuelsson
Avdelningschef

Motion av Maria Rydén (M) om fler platser i äldreomsorgen

Göteborg den 23 februari 2017

Vården- och omsorgen för äldre ska stå stark och osviktig när hälsan inte längre bär och man behöver vård, hjälp och stöd. Tyvärr har situationen inom äldreomsorgen blivit alltmer osäker med varierande kvalitet som till stor del beror på vilken stadsdel man bor i och så ska det inte vara.

Ett stort problem, som dessvärre inte är nytt, är att alltför många äldre med biståndsbedömda behov inte får plats på äldreboende i tid när de behöver det. Den senaste statistiken från 31 december 2016, visade att 410 äldre väntar på plats i äldreboende. Av dessa har 119 personer väntat i mer än tre månader och 17 personer har väntat i över ett år.

Denna situation, där de äldre som är i behov av vård- och omsorg, är fler än vad kommunen idag kan erbjuda orsakar andra problem som t ex att det ligger äldre färdigbehandlade personer kvar i akutsjukvården och väntar på att få komma till en annan mer adekvat vård- och omsorg i kommunal regi. Priset som kommunen betalar för detta systemfel är 4 227 kr per dygn och plats. Den senaste mätningen visade att staden i snitt hade 18 platser per dygn med betalningsansvar i akutsjukvården. Situationen är totalt sett ohållbar och för att åtgärda problemen föreslår vi att kommunfullmäktige vidtar flera åtgärder som syftar till att äldre får plats på boende som de har rätt till samtidigt som akutsjukvården avlastas.

Kommunfullmäktige föreslås besluta att uppdra åt stadsdelsnämnderna:

- att omgående vidta åtgärder för att ta hem färdigbehandlade personer från akutsjukvården
- att styra om betalströmmarna till att betala vård- och omsorgsplatser istället för att betala omsorgsplatser på akutsjukhus
- att vidta aktiva åtgärder för att ordna fler platser inom särskilt boende för äldre med både somatisk och demensinriktning
- att säkerställa att vård- och omsorgsplatser inte står tomma oavsett regi
- att säkerställa att det är den enskilde eller dennes utsedde företrädare som tackar ja eller nej till en plats

Maria Rydén (M)

Utdrag ur protokoll SDN Örgryte-Härlanda

Sammanträdesdatum 2017-05-23

Yttrande till kommunstyrelsen över motion om fler platser i äldreomsorgen

§ 114 N133-0255/17

Stadsdelsnämnden Örgryte-Härlanda har fått i uppdrag att yttra sig över en motion av Maria Rydén (M) om fler platser i äldreomsorgen. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 juni 2017.

Tjänsteutlåtande, daterat 2017-05-02, föreligger.

Hakan Önal (M) yrkar bifall till motionen.

Kerstin Brunnström (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut som innebär att avstyrka motionen.

Ordföranden ställer proposition om bifall dels till sitt eget yrkande, dels till Hakan Önals (M) yrkande och finner det förstnämnda med övervägande JA besvarat.

Omröstning begärs. Den som vill att nämnden beslutar enligt ordförandens yrkande röstar JA. Den som vill att nämnden beslutar enligt Hakan Önals yrkande röstar NEJ.

Vid omröstningen röstar Kerstin Brunnström (S), Alice Verneresson (V), Klara Holmin (MP), Thore Backlund (S), Susanne Karlsson (S), Samuel Guron (S) JA medan Pär Gustafsson (L), Rebecca Amiri (M), Hakan Önal (M), Hanna Linnea Karlsson (L) samt Susanne Grandin Björnerud (M) röstar NEJ.

Omröstningen har utfallit med sex JA och fem NEJ. Stadsdelsnämnden beslutar således enligt ordförandens yrkande att bifalla förvaltningens förslag till beslut, därmed avstyrker stadsdelsnämnden motionen.

Hakan Önal (M), Pär Gustafsson (L), Rebecca Amiri (M), Hanna Linnea Karlsson (L) samt Susanne Grandin Björnerud (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för yrkandet från Hakan Önal (M). Reservationen framgår av bilaga 1 till protokollet.

Beslut

Stadsdelsnämnden Örgryte-Härlanda avstyrker motion om fler platser i äldreomsorgen.

Vid protokollet

Protokollet justerades 2017-05-30

Nämndsekreterare

Matilda Johansson

Ordförande

Kerstin Brunnström

Justerare

Pär Gustafsson

Protokollsutdragets riktighet intygas av

Matilda Johansson

Nämndsekreterare

Reservation i ärende 9 angående motion om fler platser i äldreomsorgen

Moderaterna och Liberalerna i SDN Örgryte-Härlanda reserverar sig mot nämndens beslut om att avstyrka motionen om fler platser i äldreomsorgen. Motionen föreslår i huvudsak att förvaltningen vidtar åtgärder för att ta hem färdigbehandlade personer från akutsjukvården och att styra om betalströmmarna till att betala vård- och omsorgsplatser inom äldreomsorgen istället för omsorgsplatser på akutsjukhus.

Hakan Önal (M)

Pär Gustafsson (L)

Tjänsteutlåtande SDF Örgryte-Härlanda

Yttrande till kommunstyrelsen över motion om fler platser i äldreomsorgen

Ärendet

Stadsdelsnämnden Örgryte-Härlanda har fått i uppdrag att yttra sig över en motion av Maria Rydén (M) om fler platser i äldreomsorgen. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 juni 2017.

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden Örgryte-Härlanda avstyrker motion om fler platser i äldreomsorgen.

Bakgrund

Motionen föreslår att stadsdelarna ska ges i uppdrag

- att omgående vidta åtgärder för att ta hem färdigbehandlade personer från akutsjukvården
- att styra om betalströmmarna till att betala vård- och omsorgsplatser istället för att betala omsorgsplatser på akutsjukhus
- att vidta aktiva åtgärder för att ordna fler platser inom särskilt boende för äldre med både somatisk och demensinriktning
- att säkerställa att vård- och omsorgsplatser inte står tomma oavsett regi
- att säkerställa att det är den enskilde eller dennes utsedde företrädare som tackar ja eller nej till en plats

Redogörelse

Stadsdelsnämnden Örgryte-Härlanda är sedan 2015 resursnämnd för samordningen av äldreboenden i Göteborgs Stad. Ett av de uppdrag som äldreboendesamordningen ansvarar för är att regelbundet sammanställa statistik som stöd för stadsdelarnas uppföljning, analys och planering av sin verksamhet. Införandet av en gemensam äldreboendesamordning för staden har inneburit att stadsdelarna idag har en enhetlig bild av behovet av äldreboendepplatser. I samband med sammanställning av Äldreboendeplan för 2017 – 2020 redovisades en brist på äldreboendelägenheter i staden under de kommande åren.

När ett underskott på äldreboendepplatser blev synligt gavs äldreboendesamordningen i uppdrag att se över möjligheter att inom staden tillskapa nya boendepplatser samt förestå förbättringar i processerna kring arbetet med korttidsvård och äldreboende. Uppdraget innebar bland annat att se över om tidigare avvecklade enheter återigen kunde tas bruk samt att förändra inriktning på enheter för att bättre möta behoven i staden.

Ett förbättringsarbete kring in- och utflyttningsprocessen på äldreboende startade, för att minska tiden då en plats inte utnyttjades. För att minska behovet av korttidsplatser har processen från vårdplanering till hemgång eller permanentplats på äldreboende setts över. Flera stadsdelar har dessutom utvecklat arbetet att möjliggöra hemgång direkt från sjukhus istället för beslut om korttidsvård. Det finns synliga resultat av arbetet och vid jämförelse mellan 2016 och 2017 så syns en minskning både av totalt antal väntande på äldreboendepplats samt för de som i väntan på permanentplats befinner sig på korttidsenhet.

Totalt antal väntande v 17 2016	Totalt antal väntande v 17 2017	Väntande på korttid v 17 2016	Väntande på korttid v 17 2017
439	409	158	132

Externa kontakter har tagits för att undersöka om det finns möjlighet för staden att köpa platser i avvaktan på nybyggnation av boende i staden och renovering av stadens eget bestånd är slutfört.

Ale kommun har idag en överproduktion av både korttidsplatser och permanenta äldreboendeplatser. Göteborgs Stad har erbjudits att köpa upp till 25 permanentplatser och fem korttidsplatser. SDN Örgryte-Härlanda har fått stadsdelarnas uppdrag att samordna en eventuell överenskommelse med Ale kommun, vilket nämnden kommer att ta ställning till vid sitt sammanträde i maj. Dessa platser kan finnas tillgängliga redan under sommaren 2017.

Barn- och ungdomsperspektiv

Då ärendet rör äldre bedöms inte perspektivet aktuellt.

Jämställdhets- och mångfaldsperspektiv

Tre av Örgryte-Härlandas äldreboenden har utbildats och arbetar utifrån ett normkritiskt förhållningssätt. Övriga boenden kommer under det närmaste året att påbörja sitt arbete. Detta är en viktig del i arbetet att alla äldreboenden ska vara inkluderande och jämställda och möjliggöra en mångfald ur olika perspektiv på våra boenden.

Socialt perspektiv

Att som äldre få leva ett värdigt liv och känna välbefinnande är den nationella värdegrunden, 5 kap. 4§ socialtjänstlagen (SoL). I socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2012:3) finns en beskrivning av hur värdegrunden kan konkretiseras via sju värdeord där självbestämmande och trygghet är två av dessa.

Självbestämmande och trygghet innebär ofta för den enskilde att kunna erbjudas rätt insatser utifrån behov. Det förutsätter att äldreomsorgen har de resurser som krävs, där tillgång till äldreboende med även korttidsplatser är en viktig del. Det krävs en god planering på längre sikt för att säkra de äldre medborgarnas behov av god vård och omsorg.

Miljöperspektiv

Bedöms inte aktuellt.

Ekonomiskt perspektiv

Kostnaderna per dygn för en plats på äldreboende eller korttidsenhet är ungefär hälften av vad som staden betalar för en utskrivningsklar patient på sjukhus. Det är angeläget att staden arbetar med att minska dessa kostnader genom att om möjligt tillskapa fler platser på äldreboende. Arbetet pågår sedan hösten 2016 och har idag gett synligt resultat i befintlig statistik.

Förvaltningens överväganden

Motionen lyfter behovet av fler äldreboendeplatser i staden och detta är en viktig fråga även för stadsdelarna. Utifrån det underskott på äldreboendeplatser samt höga antalet betaldagar för utskrivningsklara patienter som stadsdelarna har, så påbörjades ett arbete under sensommaren och hösten 2016 på initiativ av sektorschefgruppen med ansvar för äldreomsorg samt hälso- och sjukvård för att förbättra situationen. Det är fortfarande ett

stort behov, men de åtgärder som vidtagits har inneburit att kön till äldreboende kortats och färre personer finns på korttidsenhet i avvaktan på permanentplats.

Hela staden har genomlysts på möjliga äldreboendeplatser, kontakt har tagits med externa intressenter och kranskommunerna. En dialog om köp av platser med har inletts. Översyn av processer för ett mer effektivt utnyttjande av befintliga platser har genomförts. I nuläget bedöms inte fler åtgärder som möjliga, men det är angeläget att frågan fortsatt hålls aktuell.

Samråd

Samråd i Pensionärsrådet 2017-05-16.

Samverkan

Information i Lokal SamverkansGrupp 2017-05-09.

Information i Förvaltningsövergripande SamverkansGrupp 2017-05-16.

Örgryte-Härlanda stadsdelsförvaltning

Katarina Othelius

Stadsdelsdirektör

SDN Centrum

Beslut (ex tillstyrker/avstyrker)

Avstyrker

Eventuellt kommentarer/yrkanden, yttranden (1-5 rader)

Yrkande M, L, yttrande KD

§ 131

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Maria Rydén (M) om fler platser i äldreomsorgen

diarienummer N134-0200/17

Förvaltningen har upprättat ett tjänsteutlåtande i ärendet 30 maj 2017.

Stadsdelsnämnden Centrum har fått i uppdrag att yttra sig över en motion av Maria Rydén (M) om fler platser i äldreomsorgen. Yttrande ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 juni 2017.

Yrkande

Mattias Tykesson (M) yrkar i enlighet med bilaga 4 till protokollet att stadsdelsnämnden Centrum tillstyrker motionen i sin helhet.

Jan-Åke Ryberg (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande Anna Sibinska ställer proposition på yrkanden från Mattias Tykesson (M) och Jan-Åke Ryberg (S) och finner yrkande från Jan-Åke Ryberg (S) med övervägande Ja besvarat.

Omröstning begärs.

Omröstningspropositionen ”Ja för bifall till Jan-Åke Ryberg (S) yrkande och Nej för Mattias Tykesson (M) yrkande” godkänns.

Rune Hjälms (S), Jan-Åke Ryberg (S), Tony Haddou (V), Jesper Eneroth (S), Kristofer Bergman (S) och Anna Sibinska (MP) röstar nej.

Mattias Tykesson (M), Kristina Palmgren (L), Henrik Edin (L), Ingemar Rössberger (M) och Nina Miskovsky (M) röstar ja.

Då omröstningen utfallit med sex röster mot fem har nämnden beslutat i enlighet med yrkande från Jan-Åke Ryberg (S).

Beslut i stadsdelsnämnden Centrum

Stadsdelsnämnden avstyrker motionen, då förvaltningen redan arbetar aktivt med att skapa fler platser i äldreomsorgen.

Stadsdelsnämnden översänder tjänsteutlåtandet som eget yttrande.

Reservation

Mattias Tykesson (M), Kristina Palmgren (L), Henrik Edin (L), Ingemar Rössberger (M) och Nina Miskovsky (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Justering

Tisdagen den 20 juni 2017 Kanslienheten, Engelbrektsgränd 71 våning 3

Rätt utdraget intygar i tjänsten
Maria Löwenadler, nämndsekreterare

Anna Sibinska, ordförande

Nina Miskovsky, 2:e vice ordförande

Göteborg 17.06.18
Yrkande (M) (L)
Yttrande (KD)
SDN Centrum 17.06.20
Ärende 13

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Maria Rydén (M) om fler platser i äldreomsorgen

Äldreomsorgen i Göteborg och i stadsdelen Centrum står för stora utmaningar. Äldreboomen är på ingång och redan idag saknar flertalet äldre en plats på ett äldreboende. För att möta utmaningen så krävs en långsiktig planering. Påbörjas inte arbetet idag så riskerar vi en än värre situation framöver.

Vi vet idag att många färdigbehandlade patienter i akutsjukvården tvingas vara kvar på sjukhuset i brist på annan plats. Denna situation är inte hållbar då den fortsätter belasta akutsjukhusen och således också stadsdelens ekonomi hårt, men framförallt patienten som skulle må bättre av att lämna sjukhuset och få komma till mer lämpad vård och omsorg anpassad efter den äldres behov såsom äldreboende. Motionen föreslår i huvudsak att förvaltningen vidtar åtgärder för att ta hem färdigbehandlade personer från akutsjukvården och att styra om betalströmmarna till att betala vård- och omsorgsplatser inom äldreomsorgen istället för omsorgsplatser på akutsjukhus.

Socialstyrelsens riktlinjer lyfter fram att äldreomsorgen ska inriktas på att äldre får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande. Det råder brist på äldreboendeplatser vilket medför onödigt lidande för äldre, påverkar anhöriga och närstående, samt påfrestar stadens ekonomi negativt. Till det kommer en omfattande del av redan befintliga äldreboenden är i stort behov av renovering och upprustning. Göteborgs Stad måste ta ansvar utifrån ett helhetsperspektiv när det gäller äldreboendeplatser och säkerställa en god vård och omsorg för våra äldre.

Förvaltningen skriver i sitt tjänsteutlåtande att man redan arbetar aktivt med frågan, vilket är bra. Tyvärr så är lokalbristen, precis som i så många andra verksamheter, något som stoppar och sätter käppar i hjulet för att klara utmaningen. Det är därför viktigt att SDN Centrum kan stå bakom motionen för att på så sätt visa att vi ser allvarligt på frågan.

Med anledning av ovanstående yrkar vi på
att Stadsdelsnämnden Centrum tillstyrker motionen i sin helhet

Tjänsteutlåtande SDF Centrum

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Maria Rydén (M) om fler platser i äldreomsorgen

Ärendet

Stadsdelsnämnden Centrum har fått i uppdrag att yttra sig över en motion av Maria Rydén (M) om fler platser i äldreomsorgen. Yttrande ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 juni 2017.

Förslag till beslut i stadsdelsnämnden Centrum

Stadsdelsnämnden avstyrker motionen, då förvaltningen redan arbetar aktivt med att skapa fler platser i äldreomsorgen.

Stadsdelsnämnden översänder tjänsteutlåtandet som eget yttrande.

Motionen

Motionen föreslår att stadsdelarna ska ges i uppdrag att:

- att omgående vidta åtgärder för att ta hem färdigbehandlade personer från akutsjukvården
- att styra om betalströmmarna till att betala vård- och omsorgsplatser istället för att betala omsorgsplatser på akutsjukhus
- att vidta aktiva åtgärder för att ordna fler platser inom särskilt boende för äldre med både somatisk och demensinriktning
- att säkerställa att vård- och omsorgsplatser inte står tomma oavsett regi
- att säkerställa att det är den enskilde eller dennes utsedde företrädare som tackar ja eller nej till en plats

Bakgrund

Stadsdelsnämnden Örgryte-Härlanda är sedan 2015 resursnämnd för samordningen av äldreboenden i Göteborgs Stad. Ett av de uppdrag som äldreboendesamordningen ansvarar för är att regelbundet sammanställa statistik som stöd för stadsdelarnas uppföljning, analys och planering av sin verksamhet. Införandet av en gemensam äldreboendesamordning för staden har inneburit att stadsdelarna idag har en enhetlig bild av behovet av äldreboendeplatser. I samband med sammanställning av Äldreboendeplan för 2017 – 2020 redovisades en brist på äldreboendelägenheter i staden under de kommande åren.

När ett underskott på äldreboendeplatser blev synligt gavs äldreboendesamordningen i uppdrag att se över möjligheter att inom staden tillskapa nya boendeplatser samt föreslå förbättringar i processerna kring arbetet med korttidsplatser och äldreboende. Uppdraget innebar bland annat att se över om tidigare avvecklade enheter återigen kunde tas bruk samt att förändra inriktning på enheter för att bättre möta behoven i staden.

Ett förbättringsarbete kring in- och utflyttningsprocessen på äldreboende startade, för att minska tiden då en plats inte nyttjades. För att minska behovet av korttidsplatser har processen från vårdplanering till hemgång eller permanentplats på äldreboende setts över. Flera stadsdelar har dessutom utvecklat arbetet att möjliggöra hemgång direkt från sjukhus istället för beslut om korttidsvård. Det finns synliga resultat av arbetet och vid jämförelse mellan 2016 och 2017 så syns en minskning både av totalt antal väntande på

äldreboendeplats samt för de som i väntan på permanentplats befinner sig på korttidsenhet.

Totalt antal väntande v.17, 2016	Totalt antal väntande v.17, 2017	Väntande på korttid v.17, 2016	Väntande på korttid v.17, 2017
439	409	158	132

Externa kontakter har tagits för att undersöka om det finns möjlighet för staden att köpa platser i avvaktan på nybyggnation av boende i staden och renovering av stadens eget bestånd är slutfört. Ale kommun har idag en överproduktion av både korttidsplatser och permanenta äldreboendeplatser. Göteborgs Stad har erbjudits att köpa upp till 25 permanentplatser och fem korttidsplatser. Stadsdelsnämnden Örgryte-Härlanda kommer att samordna en överenskommelse med Ale kommun. Dessa platser kan finnas tillgängliga redan under sommaren 2017.

Vid ansökan om äldreboende är det alltid den enskilde eller dennes utsedda företrädare som ansöker och därmed också tackar ja eller nej till plats.

Ekonomiska konsekvenser på kort sikt

Kostnaderna per dygn för en plats på äldreboende eller korttidsenhet är ungefär hälften av vad staden betalar för en utskrivningsklar patient på sjukhus. Det är angeläget att staden arbetar med att minska dessa kostnader genom att om möjligt tillskapa fler platser på äldreboende. Arbetet pågår sedan hösten 2016 och har idag gett synligt resultat i befintlig statistik.

Ekonomiska konsekvenser på lång sikt

Rätt antal äldreboendeplatser är en förutsättning för en trygg äldreomsorg. Vid brist på äldreboendeplatser ökar otryggheten och behovet av hemtjänst ökar. Brytpunkten mellan hemtjänst och äldreboende går ungefär vid 26 timmar hemtjänst per vecka. Det betyder att kostnaderna för äldreomsorgen totalt ökar vid brist på äldreboendeplatser för personer med över 26 timmar hemtjänst per vecka.

Konsekvenser ur ett hållbarhetsperspektiv

Att som äldre få leva ett värdigt liv och känna välbefinnande är den nationella värdegrunden, 5 kap. 4§ socialtjänstlagen. I socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2012:3) finns en beskrivning av hur värdegrunden kan konkretiseras via sju värdeord där självbestämmande och trygghet är två av dessa. Självbestämmande och trygghet innebär ofta för den enskilde att kunna erbjudas rätt insatser utifrån behov. Det förutsätter att äldreomsorgen har de resurser som krävs, där tillgång till äldreboende med även korttidsplatser är en viktig del. Det krävs en god planering på längre sikt för att säkra de äldre medborgarnas behov av god vård och omsorg.

Barnperspektivet

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Jämställdhets- och likabehandlingsperspektiv

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Miljöperspektiv

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Omvärldsperspektiv

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Arbetsmiljöperspektiv

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Förvaltningens överväganden

Motionen lyfter behovet av fler äldreboendeplatser i staden och detta är en viktig fråga för de äldre i staden. Utifrån det underskott på äldreboendeplatser samt höga antalet betaldagar för utskrivningsklara patienter som stadsdelarna har, så påbörjades ett arbete under sensommaren och hösten 2016 för att förbättra situationen. Det är fortfarande ett stort behov, men de åtgärder som vidtagits har inneburit att kön till äldreboende kortats och färre personer finns på korttidsenhet i avvaktan på permanentplats.

Hela staden har genomlysts på möjliga äldreboendeplatser och kontakt har tagits med externa intressenter och kranskommunerna om köp av platser. Översyn av processer för ett mer effektivt nyttjande av befintliga platser har genomförts. I nuläget bedömer förvaltningen inte fler åtgärder som möjliga, men det är angeläget att frågan fortsatt hålls aktuell.

Förvaltningen anser att det är viktigt att äldreboendeplanen som årligen tas fram av stadsledningskontoret och äldreboendesamordningen förses med en genomförandeplan för om- och nybyggnation av kommande äldreboenden. Det är en stor osäkerhetsfaktor som ligger utanför stadsdelarnas påverkan och kommer att ha stor betydelse på antalet tillgängliga äldreboendeplatser. Behoven av platser kommer att öka från år 2020 med cirka 100 platser per år. Ännu finns ingen fastställd plan på nybyggnation. Centrum lämnade hösten 2016 in begäran om förstudie till lokalsekretariatet gällande nybyggnation av två äldreboenden.

Samråd

Information i ärendet har lämnats i lokalt pensionärsråd 2017-06-08

Samverkan

Information i Lokal Samverkans Grupp för Sektor Äo/Hs 2017-06-15

Babbs Edberg
Stadsdelsdirektör

Carin Bringestedt
Sektorchef Äldreomsorg Hälso-
och sjukvård

Utdrag ur protokoll SDN AFH
Sammanträdesdatum 2017-06-14

§ 135, *NI36-0258/17*

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Maria Rydén (M) om fler platser i äldreomsorgen

Förvaltningen har upprättat ett tjänsteutlåtande i ärendet daterat 2017-03-30.

Yrkande

Camilla Widman (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag om att avstyrka motionen.

Peter Hermansson (M) yrkar att tillstyrka motionen.

Ordföranden ställer proposition på yrkandet från Peter Hermansson och finner att nämnden bifaller yrkandet från ordföranden Camilla Widman (S).

Omröstning begärs och genomförs.

Omröstning

Stadsdelsnämnden godkänner följande propositionsordning:

Ja-röst för ordförandens yrkande om bifall till förvaltningens förslag om att avstyrka motionen.

Nej-röst för yrkande om att tillstyrka motionen.

Ledamot	Ja	Nej
Peter Hermansson (M)		X
Jennie Wadén (V)	X	
Lena Olinder (M)		X
Anna Ericson (MP)	X	
Anita Edman (S)	X	
Berit Krantz (L)		X
Göran Moberg (S)	X	
Göran Larsson (M)		X
Ulf-Henrik Johansson (S)	X	
Monika Beiring (M)		X
Camilla Widman (S)	X	
Totalt	6	5

Stadsdelsnämndens beslut

Stadsdelsnämnden avstyrker motionen, då förvaltningen redan arbetar aktivt med att skapa fler platser i äldreomsorgen.

Stadsdelsnämnden översänder tjänsteutlåtandet som eget yttrande.

Reservation

Peter Hermansson (M), Lena Olinder (M), Berit Krantz (L), Göran Larsson (M) och Monika Beiring (M) reserverar sig mot beslutet.

Protokollsanteckning

Jörgen Knudtzon (KD) antecknar till protokollet att han, om han hade varit tjänstgörande, skulle ha biträtt Peter Hermanssons (M) yrkande.

Vid protokollet

Rätt utdraget intygar i tjänsten:

Sekreterare

Anna Bäcklund

Ordförande

Camilla Widman

Justerare

Peter Hermansson

Tjänsteutlåtande SDF Askim-Frölunda-Högsbo

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Maria Rydén (M) om fler platser i äldreomsorgen

Ärendet

Kommunstyrelsen har begärt att stadsdelsnämnden ska yttra sig över en motion av Maria Rydén (M) om fler platser i äldreomsorgen senast den 30 juni.

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden avstyrker motionen, då förvaltningen redan arbetar aktivt med att skapa fler platser i äldreomsorgen.

Stadsdelsnämnden översänder tjänsteutlåtandet som eget yttrande.

Motionen

Motionen föreslår att stadsdelarna ska ges i uppdrag att:

- att omgående vidta åtgärder för att ta hem färdigbehandlade personer från akutsjukvården
- att styra om betalströmmarna till att betala vård- och omsorgsplatser istället för att betala omsorgsplatser på akutsjukhus
- att vidta aktiva åtgärder för att ordna fler platser inom särskilt boende för äldre med både somatisk och demensinriktning
- att säkerställa att vård- och omsorgsplatser inte står tomma oavsett regi
- att säkerställa att det är den enskilde eller dennes utsedde företrädare som tackar ja eller nej till en plats

Bakgrund

Stadsdelsnämnden Örgryte-Härlanda är sedan 2015 resursnämnd för samordningen av äldreboenden i Göteborgs Stad. Ett av de uppdrag som äldreboendesamordningen ansvarar för är att regelbundet sammanställa statistik som stöd för stadsdelarnas uppföljning, analys och planering av sin verksamhet. Införandet av en gemensam äldreboendesamordning för staden har inneburit att stadsdelarna idag har en enhetlig bild av behovet av äldreboendeplatser. I samband med sammanställning av Äldreboendeplan för 2017 – 2020 redovisades en brist på äldreboendelägenheter i staden under de kommande åren.

När ett underskott på äldreboendeplatser blev synligt gavs äldreboendesamordningen i uppdrag att se över möjligheter att inom staden tillskapa nya boendeplatser samt föreslå förbättringar i processerna kring arbetet med korttidsplatser och äldreboende. Uppdraget innebar bland annat att se över om tidigare avvecklade enheter återigen kunde tas bruk samt att förändra inriktning på enheter för att bättre möta behoven i staden.

Ett förbättringsarbete kring in- och utflyttningsprocessen på äldreboende startade, för att minska tiden då en plats inte utnyttjades. För att minska behovet av korttidsplatser har processen från vårdplanering till hemgång eller permanentplats på äldreboende setts över. Flera stadsdelar har dessutom utvecklat arbetet att möjliggöra hemgång direkt från sjukhus istället för beslut om korttidsvård. Det finns synliga resultat av arbetet och vid jämförelse mellan 2016 och 2017 så syns en minskning både av totalt antal väntande på äldreboendeplats samt för de som i väntan på permanentplats befinner sig på korttidsenhet.

Totalt antal väntande v 17 2016	Totalt antal väntande v 17 2017	Väntande på korttid v 17 2016	Väntande på korttid v 17 2017
439	409	158	132

Externa kontakter har tagits för att undersöka om det finns möjlighet för staden att köpa platser i avvaktan på nybyggnation av boende i staden och renovering av stadens eget bestånd är slutfört. Ale kommun har idag en överproduktion av både korttidsplatser och permanenta äldreboendeplatser. Göteborgs Stad har erbjudits att köpa upp till 25 permanentplatser och fem korttidsplatser. SDN Örgryte-Härlanda kommer att samordna en överenskommelse med Ale kommun. Dessa platser kan finnas tillgängliga redan under sommaren 2017.

Vid ansökan om äldreboende är det alltid den enskilde eller dennes utsedda företrädare som ansöker och därmed också tackar ja eller nej till plats.

Ekonomiska konsekvenser på kort sikt

Kostnaderna per dygn för en plats på äldreboende eller korttidsenhet är ungefär hälften av vad som staden betalar för en utskrivningsklar patient på sjukhus. Det är angeläget att staden arbetar med att minska dessa kostnader genom att om möjligt tillskapa fler platser på äldreboende. Arbetet pågår sedan hösten 2016 och har idag gett synligt resultat i befintlig statistik.

Ekonomiska konsekvenser på lång sikt

Rätt antal äldreboendeplatser är en förutsättning för en trygg äldreomsorg. Vid brist på äldreboendeplatser ökar otryggheten och behovet av hemtjänst ökar. Brytpunkten mellan hemtjänst och äldreboende går ungefär vid 26 timmar hemtjänst per vecka. Det betyder att kostnaderna för äldreomsorgen totalt ökar vid brist på äldreboendeplatser för personer med över 26 timmar hemtjänst per vecka.

Konsekvenser ur ett hållbarhetsperspektiv

Att som äldre få leva ett värdigt liv och känna välbefinnande är den nationella värdegrunden, 5 kap. 4§ socialtjänstlagen. I socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2012:3) finns en beskrivning av hur värdegrunden kan konkretiseras via sju värdeord där självbestämmande och trygghet är två av dessa. Självbestämmande och trygghet innebär ofta för den enskilde att kunna erbjudas rätt insatser utifrån behov. Det förutsätter att äldreomsorgen har de resurser som krävs, där tillgång till äldreboende med även korttidsplatser är en viktig del. Det krävs en god planering på längre sikt för att säkra de äldre medborgarnas behov av god vård och omsorg.

Förvaltningens överväganden

Motionen lyfter behovet av fler äldreboendeplatser i staden och detta är en viktig fråga för stadsdelarna. Utifrån det underskott på äldreboendeplatser samt höga antalet betaldagar för utskrivningsklara patienter som stadsdelarna har, så påbörjades ett arbete under sensommaren och hösten 2016 för att förbättra situationen. Det är fortfarande ett stort behov, men de åtgärder som vidtagits har inneburit att kön till äldreboende kortats och färre personer finns på korttidsenhet i avvaktan på permanentplats.

Hela staden har genomlysts på möjliga äldreboendeplatser och kontakt har tagits med externa intressenter och kranskommunerna om köp av platser. Översyn av processer för ett mer effektivt nyttjande av befintliga platser har genomförts. I nuläget bedömer

förvaltningen inte fler åtgärder som möjliga, men det är angeläget att frågan fortsatt hålls aktuell.

Förvaltningen anser att det är viktigt att äldreboendeplanen som årligen tas fram av stadsledningskontoret och äldreboendesamordningen förses med en genomförandeplan för om- och nybyggnation av kommande äldreboenden. Det är en stor osäkerhetsfaktor som ligger utanför stadsdelarnas påverkan och kommer att ha stor betydelse på antalet tillgängliga äldreboendeplatser. Behoven av platser kommer att öka från år 2020 med cirka 100 platser per år. Ännu finns ingen fastställd plan på nybyggnation. Askim-Frölunda-Högsbo lämnade hösten 2016 in begäran om förstudie till lokalsekretariatet gällande nybyggnation av två äldreboenden. Förvaltningen har ännu inte fått något svar.

Samråd

Information vid pensionärsråd 2017-06-15.

Samverkan

Information på FSG 2017-06-08.

Ingrid Larsson
Stadsdelsdirektör

GÖTEBORG STADS PENSIONÄRSRÅD

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum 2017-06-01

§ 17:52 Yttrande över ”Motion om fler platser inom äldreomsorgen”, dnr: 0668/17, av Maria Rydén (M)

Arbetsutskottet har på rådets uppdrag sammanställt yttrandet på inkommen remiss, motionen. Förslaget till yttrandet har varit utsänt med kallelsen till dagens sammanträde.

Beslut Rådet beslutar att anta yttrandet som sitt eget, vilket innebär att tillstyrka förslaget i motionen.
Paragrafen förklaras omedelbart justerad.
De politiskt tillsatta ledamöterna deltar inte i beslutet.

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med
Göteborgs Pensionärsråd
ovanstående dag.
Rätt utdraget intygas i tjänsten:

Maria Siewers
Planeringsledare
Välfärd och utbildning
Avdelningen för äldre- och hälso och sjukvård

Göteborgs Stads Pensionärsråd

2017-06-01, dnr 0116/17

Yttrande över ”Motion om fler platser i äldreomsorgen”

Beslut

Göteborgs Stads Pensionärsråd tillstyrker intentionen i motionen.
De politiskt tillsatta ledamöterna deltar inte i beslutet.

Remissen

Göteborgs Stads Pensionärsråd har genom Stadsledningskontoret mottagit en remiss för yttrande. Remissen består av en motion av Maria Rydén (M) om fler platser i äldreomsorgen.

Kommentarer

Göteborgs Stads Pensionärsråd är positivt inställda till intentionen i motionen, men bedömer inte att rådet har den kompetens som krävs för att ta ställning till samtliga föreslagna delar i motionen.

Rådet tycker naturligtvis att det är bra med fler platser inom särskilt boende i staden och önskar att alla personer som blivit beviljade en plats i ett särskilt boende ska erbjudas platsen snarast efter att beslutet är fattat. Vidare anser rådet att de personer som finns inom akutsjukvården och bedöms som färdigbehandlade alltid ska kunna skrivas ut och tas hem så snart som möjligt. Rådet anser också att det är viktigt att säkerställa att det inte finns tomma platser i stadens särskilda boenden.